

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2023-10-09
2023:36Swedsec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄL**Bakgrund**

Licenshavaren var vid tiden för de anmälda överträdelserna anställd som privatrådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av licens hos Swedsec Licensiering AB (Swedsec).

Företaget har anmält att licenshavaren brutit mot företagets kreditregler genom att inte inhämta erforderliga underlag, genom att inte dokumentera sådana underlag och genom att bevilja krediter som licenshavaren saknade rätt att bevilja.

Med hänvisning till företagets anmälan har Swedsecs disciplinutskott överlämnat ärendet till disciplinnämnden och föreslagit att licenshavaren meddelas en varning.

Företagets anmälan

Företaget har i anmälan till Swedsec anfört i huvudsak följande.

I början av 2023 beslutades att det skulle göras en utökad granskning av licenshavarens beviljade krediter under perioden april 2022 till och med februari 2023. Omfattande brister påvisades i sju ärenden av de 30 som granskades.

Ärende 1

Ärendet innehåller totalt fyra kreditärenden avseende samma låntagare under en period om cirka sex månader.

Kreditansökan 1 avsåg en blancokredit om 200 000 kronor för renovering i samband med köp av en bostadsrätt. Krediten beviljades i april 2022. De kommande bolånen på ca 400 000 kronor som kunden tog i samband med köpet samt avgift för detta köp fanns inte medräknat i

kalkylen trots att licenshavaren hade vetskap om köpet. Licenshavaren har härigenom inte följt företagets interna styrdokument.

Licenshavarens närmaste chef har inte blivit tillfrågad i ärendet på det sätt som licenshavaren gör gällande i sitt yttrande. Det finns inte heller någon sådan dokumentation i ärendet. Licenshavaren har också anfört att licenshavaren inte vet hur man lägger in ett lån manuellt i företagets creditsystem. Företaget ifrågasätter det då licenshavaren i de flesta ärenden påvisat kunskap om detta genom att lägga in skuld som kunden har haft synlig i kreditupplysningen.

Kreditansökan 2 avsåg det ovan nämnda bolånet om ca 400 000 kronor. Krediten beviljades i maj 2022. Licenshavaren räknade inte med det tidigare nämnda blancolånet på 200 000 kronor. I ärendet användes köpeskillingen som värderingsmetod men köpekontrakt eller datavärdering saknades i ärendet. Ränteutgift saknades i lånekalkylen och det framgick inte hur marknadsvärdet hade verifierats. Därutöver saknades kostnad för CSN och barnomsorg i kalkylen. Med beaktande av detta samt räntekostnaden för blancolånet hade kalkylen blivit negativ. Licenshavaren har härigenom inte efterlevt interna styrdokument och lånet har beviljats i fel instans

Med anledning av licenshavarens invändning vill företaget anföra att befintliga lån i företaget tydligt framgår i creditsystemet. I ärendet fanns det inga befintliga lån överhuvudtaget i creditsystemet och det borde därför tydligt ha framgått för licenshavaren att blancolånet behövde läggas in manuellt. Licenshavarens chef har inte blivit tillfrågad på det sätt licenshavaren gör gällande och det finns ingen sådan dokumentation i ärendet.

Kreditansökan 3 avsåg omläggning och utökning av det bolån som beviljades i december 2022. I kalkylen i ärendet saknades ett blancolån i ett annat finansiellt institut. Vidare hade en annan handläggare i augusti 2022 avslagit en ansökan från samma kund på grund av negativ lånekalkyl. Den tidigare handläggaren hade angett kundens inkomst till 28 600 kronor per månad. Licenshavaren angav inkomsten till 33 500 kronor per månad. Enligt uppgift hade kunden en ny arbetsgivare, men det saknas underlag som verifierar den nya inkomsten och den nya arbetsgivaren. Handläggningen i denna del strider mot företagets styrdokument.

Blancolånet framgick tydligt av kreditupplysningen.

Ärende 2

Ärendet innehåller totalt tre ärenden med samma låntagare som hanterats under en period av drygt två månader. Kreditärende 1 avsåg ett lånelöfte som inledningsvis hade hanterats av en annan handläggare. Denne hade angett i systemet som villkor att inkomsten skulle vara styrkt och befintligt boende sålt. Därutöver var det noterat att kunden hade två små barn och att låntagarnas inkomst var angiven till 30 050 kronor respektive 25 000 kronor.

Licenshavaren angav inkomst om 31 500 kronor respektive 25 500 kronor och beviljade lånelöftet i november 2022. Det saknas dokumentation och motivering kring den justerade inkomsten, vilket strider mot företagets styrdokument.

Kreditärende 2 avsåg bolån, blacolån samt bryggån som beslutades senare i november 2022. Licenshavaren har justerat ner driftskostnaden från 5 380 kronor till 3 500 kronor utan kommentar eller underlag, vilket inte är förenligt med interna styrdokument. Vidare avvek inkomstuppgifterna med över 10 procent i förhållande till kreditupplysning för båda kredittagarna. Licenshavaren har kommenterat att båda varit föräldralediga men det saknas information om hur detta har kontrollerats. Enligt interna styrdokument ska kontroll ske mot lönebesked, anställningsbevis eller kontoutdrag om inkomst avviker 10 procent eller mer. Vidare framgick att den ena kredittagaren ägde en fastighet som skulle säljas. Driftskostnaden angavs till 1 500 kronor. Kredittagaren var ensam ägare till fastigheten och lägsta kostnad att belasta kalkylen skulle därmed ha varit 3 500 kronor. I ärendet saknades dokumentation avseende detta. I ett tidigare ärende har det noterats att kunden betalade barnomsorg med 1 500 kronor per månad, sådan kostnad saknades i kalkylen. Detta sammantaget med ovannämnda felaktiga justeringar av driftskostnader medförde att lånekalkylen skulle ha blivit kraftigt negativ. Krediten beviljades därmed i fel instans i strid med företagets styrdokument.

Licenshavarens närmaste chef har inte blivit tillfrågad i ärendet på det sätt som licenshavaren gör gällande i sitt yttrande. Det finns inte heller någon sådan dokumentation i ärendet. Licenshavaren har också angett att kundens inkomst överensstämde med kreditupplysning, vilket är felaktigt. Den inkomst som licenshavaren angav i kreditssystemet avvek med mer än 10 procent mot kreditupplysningen, vilket kreditssystemet automatiskt flaggade upp för.

Kreditärende 3 avsåg blacolån för renovering av fastigheten som skulle säljas enligt ovan och beviljades den 12 december 2022. I ärendet saknades de tidigare beviljade lånen och kostnaderna för dem. Licenshavaren har heller inte tagit med driftskostnad för den fastighet som skulle säljas och det fanns inte heller någon dokumentation eller kontrakt som visade att fastigheten var såld. Handläggningen har skett i strid med företagets styrdokument.

Licenshavaren har uppgett att hen förutsatte att relevant information från tidigare och andra ärenden på samma kund skulle komma med per automatik i kreditberedningssystemet. Företagets kreditberedningssystem saknar en sådan funktion. Kunden var ensam ägare till fastigheten och lägsta driftskostnad att belasta kalkylen skulle därmed ha varit 3 500 kronor enligt företagets styrdokument. Det är vidare anmärkningsvärt att licenshavaren i sitt yttrande har angett att syftet med blacolånet var att kundens sambo inte hann få ut sin slutlikvid på sin bostadsrätt när licenshavaren i beslutsunderlaget angav att syftet med blacolånet var renovering.

Ärende 3

Ärendet innehåller totalt tre ärenden med samma låntagare som hanterats under en period av drygt två månader.

Kreditärende 1 avsåg ett lånelöfte som beviljats av en annan kredithandläggare i maj 2022. Denne har noterat att kunden uppgivit att hen betalat in ett blacolån på cirka 440 000 kronor och avbetalning på 7 000 kronor och att kunden hade uppgett att det fanns underlag för detta. Av samma notering framgick vidare som villkor att de angivna inkomsterna (37 000 kronor respektive 28 000 kronor) skulle styrkas.

Kreditärende 2 avsåg bolån för köp av en fastighet för 2,6 miljoner kronor som beviljades i augusti 2022. I kreditberedningssystemet flaggades för att kunden hade över 300 000 kronor i blacolån. Licenshavaren har i ärendet kommenterat att kundens mål var att samtliga krediter skulle vara avslutade när gårdens inventarier var sålda. I ovannämnda tidigare ärende (kreditärende 1) uppgav kunden att dessa lån var lösta. Licenshavaren har inte inhämtat något underlag eller dokumentation avseende detta. Driftskostnad var endast medtagen i kalkylen för den fastighet som köptes och det saknades uppgift om driftskostnad för den fastighet som skulle säljas, vilket är ett krav. I kalkylen saknades det vidare utgifter för ett blacolån om 100 000 kronor som beviljades och betalades ut samma dag som bolånet. Därutöver fanns det inte någon amorteringsplan eller dokumentation avseende utredning om framtida återbetalningsförmåga, vilket är ett krav enligt interna styrdokument då kredittagaren var äldre än 55 år. Licenshavaren har inte heller styrkt låntagarnas inkomster i enlighet med villkoret i ärendet om lånelöfte ovan. Licenshavaren bedöms inte ha efterlevt interna styrdokument med hänvisning till ovannämnda brister vad gäller utredning av blacolån, utgifter, återbetalningsförmåga och dokumentation.

Kreditärende 3 avsåg ett blacolån på 100 000 kronor som beviljades av licenshavaren samma dag som ovannämnda bostadskredit. I ärendet saknades räntekostnad för ovannämnda kreditärende i lånekalkylen. Vidare saknades beslutskommentarer helt i ärendet, inkluderat syftet med krediten. Enligt uppgift från licenshavaren hade den avvikande inkomsten stämts av mot kontoutdrag. Låntagaren var dock ny kund i företaget varför avstämning mot konto i företaget inte kunnat ske. Det saknades dokumentation i form av kontoutdrag i ärendet. Handläggningen strider mot företagets interna styrdokument.

Licenshavaren anför i sitt yttrande att fastigheten var såld men att inventarierna ännu inte var sålda och att fastigheten frånträtts tidigt våren 2022. Av kundens kreditupplysning från den 20 maj 2022 framgick tydligt att kunden fortsatt ägde fastigheten. Något underlag som bekräftar att den var såld finns inte dokumenterat.

Ärende 4

Kreditärendet handlades inledningsvis av annan kredithandläggare som bland annat gjorde noteringar i ärendet om att kunden hade tagit ett blacolån på 180 000 kronor till kontantinsatsen. I lånekalkylen angav kredithandläggaren månadsinkomst om 33 500 kronor, kostnad för CSN och blacolån på totalt 317 000 kronor där ett fiktivt inlagt blacolån för kontantinsatsen på 180 000 kronor ingick. Vidare var det antecknat som villkor att inkomst skulle styrkas. Ärendet överlämnades därefter till lokalt kontor för vidare handläggning. Licenshavaren tog därefter över handläggningen av kreditärendet och beviljade först ett lånelöfte och öppnade därefter ett nytt ärende om låneutbetalning. Licenshavaren har inte hämtat in en ny kreditupplysning trots uppgift från tidigare kredithandläggare om blacolånet till kontantinsats. Därutöver togs inte kostnad för lånet med i lånekalkylen, vilket är ett krav. Det var oklart varifrån kundens kontantinsats kom. Ett nytt blacolån innebär en försvagad KALP. Om medel inte kommer från lån saknas underlag gällande medels ursprung vilket är ett krav. Därutöver saknades dokumentation på det sätt som krävs enligt företagets styrdokument. Det saknades kostnad för CSN i ärendet trots notering från tidigare rådgivare. Med hänsyn tagen till detta samt kostnad för blacolån blev lånekalkylen negativ. Krediten beviljades därmed i fel instans i strid med företagets styrdokument.

Ärende 5

Kreditärendet avsåg omläggning av bolån som beviljades i januari 2023. Lånekalkylen i ärendet var bristfällig då kostnad för barnomsorg och/eller underhåll saknades. Utgifter för underhåll (1 673 kronor samt 2 073 kronor per månad) framgick av kundens konto. Med beaktande av dessa kostnader blev lånekalkylen negativ. Krediten beviljades därmed också i fel instans i strid med företagets styrdokument.

Därutöver har licenshavaren inte säkerställt att kundens amortering följer gällande amorteringskrav. Det saknades 121 kronor per månad i amortering. Även om det rör sig om en mindre summa var handläggningen i denna del inte förenlig med företagets styrdokument.

Ärende 6

Ärendet innehåller två kreditärenden med samma låntagare där licenshavaren valt att öppna ett nytt kreditärende dagen efter en annan kredithandläggare gett avslag med hänvisning till en negativ KALP med ett underskott om 11 643 kronor. I licenshavarens kreditärende saknades bland annat beslutsnoteringar, propå, motiv till beslut och bedömning av återbetalningsförmåga. Medlåntagaren som ägde 10 procent av fastigheten som lånet gällde bodde på annan ort i en bostadsrätt med lån på cirka 1 miljon kronor. Lånekalkylen i ärendet var bristfällig då kostnader för lån, bostadsrättsavgift och driftskostnad inte var medräknade.

Enligt kreditupplysningen fanns två lån som licenshavaren markerat för inlösen men det saknades notering och dokumentation kring eventuell försäljning av bostadsrätten eller kopia av försäljningskontrakt. Handläggningen strider mot företagets interna regler.

Licenshavaren har inte fört dialog med närmaste chef i samband med att ansökan kom till kontoret. Chefen blev varse ärendet efter att lånet utbetalats. Därefter hörde kunden av sig via ett registrerat klagomål gällande utlovade ränterabatter. Det framgår inte heller att licenshavaren ansåg att kunden var hotfull utan att licenshavaren tyckte att kunden var besvärlig och därför ville licenshavaren att chefen skulle kontakta kunden i frågan om ränterabatter. Av samtal med kunden framgick att denne kände sig dåligt bemött av licenshavaren och ville byta kontor. Det beslutades då att kunden framöver skulle använda ett annat kontor som servicekontor. Lånet var då redan beviljat och utbetalt av licenshavaren. Påståendet om att det andra kontoret vägrade betala ut lånet stämmer inte.

Ärende 7

Kreditärendet avsåg övertag av bolån i samband med bodelning och beviljades den 13 december 2022. I ärendet saknades dokumentation i form av bodelningsavtal där eventuell lösenlikvid skulle finnas upptagen. Lånekalkylen var bristfällig. Licenshavaren skulle ha tagit in anställningsbevis eftersom inkomsten avvek med 280 procent. Vidare saknades barnomsorgsutgifter i kalkylen vilket är i strid med interna styrdokument. Licenshavaren har inte heller beaktat faktiska kostnader i form av avgift till bostadsrättsföreningen. Med beaktande av ovannämnda brister bedöms att lånekalkylen skulle ha lett till ett underskott. Krediten har därmed beslutats i fel instans i strid med interna styrdokument. Handläggningen bedöms därutöver inte efterleva företagets styrdokument med hänvisning till bristerna såvitt avser dokumentation. Avstämning mot kontoutdrag är inte tillräckligt om inkomstavvikelsen överstiger 30 procent.

Vidare kan noteras att kunden använder kontot i företaget enbart för att betala kostnader för lånet. Några andra transaktioner än överföring från annat finansiellt institut samt lånedebitering finns inte. Det har alltså inte varit möjligt att stämma av inkomst mot kontoutdrag på det sätt som licenshavaren angett.

Handlingar i olåst skåp

Efter att licenshavaren avslutat sin anställning påträffades cirka 75 originalhandlingar i form av bland annat undertecknade fullmakter, kreditkortskontrakt, ansökningar om räntebindningsperiod och kontoavtal i ett olåst och icke brandklassificerat skåp vid licenshavarens arbetsplats. Handlingarna rör ärenden som licenshavaren tidigare handlagt. Flera av originalhandlingarna är daterade och/eller undertecknade under perioden 2020–2023. Enligt företagets styrdokument måste fysiska handlingar av aktuellt slag arkiveras och förvaras på anvisat sätt. Därutöver framgår av företagets styrdokument att bland annat lånehandlingar i normalfallet ska arkiveras på anvisat sätt inom tre månader. Under tiden

innan handlingar har arkiverats på anvisat sätt gäller också att handlingarna ska förvaras i ett brandsäkert skåp eller motsvarande brandsäkert, godkänt utrymme. Enligt företagets bedömning har licenshavaren inte efterlevt företagets interna styrdokument för arkivering och valvshantering.

Av den fördjupade granskningen framgår att licenshavaren i flera fall har påvisat kunskap om företagets regler för arkivering och valvning genom att ha hanterat andra fullmakter, kreditkortsavtal och andra avtal i enlighet med gällande rutin. Enligt företagets bedömning beror brister därmed inte på okunskap eller otillräckliga utbildningsinsatser från arbetsgivarens sida. Licenshavarens uppgifter om att det saknats rutiner för ärenden som ska skickas i väg stämmer inte.

På den hylla där aktuell typ av handlingar ska läggas finns det kuvert som veckovis ska skickas till företagets central för skanning. Andra medarbetare på kontoret har lagt sina handlingar i detta kuvert. Då företaget har flera kontor i verksamhetsområdet sker valvning av kredithandlingar på de större kontoren. Att detta ska hanteras genom att omgående posta utbetalda handlingar till dessa större kontor samma dag som utbetalning skett tydliggörs också i lokala styrdokument.

Licenshavarens inställning

Licenshavaren har anfört i huvudsak följande.

Licenshavaren har bestritt att hen medvetet gjort några fel. Vad gäller de brister som företaget anfört i anmälan har licenshavaren invänt att hen fått en mycket bristfällig utbildning och att det inte funnits någon fungerande kontrollfunktion eller återkoppling från företagets sida. Licenshavaren har inte fått någon verklig hjälp av kreditavdelningen. I flera av de aktuella kreditärendena har licenshavaren stämt av med överordnad chef.

Licenshavaren har inledningsvis anfört att hen har arbetat i samma bransch sedan 1995 och har handlagt ett stort antal krediter. Hos tidigare arbetsgivare har det varit mycket noggranna kontroller gällande krediter vilket inneburit att minsta fel i ett tidigt stadium kunnat följas upp och rättas till. Licenshavarens kredithantering har i tidigare anställningar ansetts vara väl genomarbetad och licenshavaren har av den anledningen varit mentor åt många nyanställda. Licenshavarens anställning i företaget var på ett litet kontor på en liten ort där alla känner alla och där licenshavaren också är född och uppvuxen.

Licenshavaren har därefter redogjort för den ansträngda situationen på arbetsplatsen och den dåliga stämning som licenshavaren och licenshavarens kollegor upplevt. Avseende de aktuella kreditärendena som företaget anmält har licenshavaren anfört följande.

Ärende 1

I det första ärendet fanns en nuvarande hyra upptagen som var högre än kommande bolån på 382 500 kr. Ingen har visat licenshavaren hur en kredit som inte är utbetald ska läggas in. Licenshavaren frågade chefer som sa att det var så man gjorde.

I det andra ärendet trodde licenshavaren att blancolånet skulle följa med när det var utbetalt en månad innan. Den funktionen finns i andra finansiella institut men inte i företagets kreditsystem. Eftersom licenshavaren inte fått någon utbildning i kreditsystemet hade licenshavaren inte koll på det. För att beställa lånehandlingar hos backoffice måste det finnas ett inscannat köpekontrakt så företagets uppgift om att kontrakt saknades kan inte stämma. Licenshavaren kommer ihåg att det fanns en värdering från mäklare. Vad gäller kostnaderna så gick kunden på en betald utbildning och fick också ersättning för vissa utlägg, t.ex barnomsorg. Det var noterat i ärendet och avstämt med chefen.

I det tredje ärendet var kunden fortfarande anställd hos tidigare arbetsgivare, det var bara den nya lönen som var klar. Det var styrkt mot UC och behövde inte styrkas. Övergången till ny arbetsgivare skulle ske senare. Licenshavaren anser att man måste kunna lita på att den som har kreditmandat stämmer av detta när denne träffar kunden. Lånet på 170 000 kronor löstes in då ny värdering var klar, vilket måste vara upptaget i ärendet. Kunden fick in sina blancolån efter renovering och ny värdering. Externa lån löste kunden själv in.

Ärende 2

Kunderna hade inom loppet av några år sålt ett hus, köpt varsitt nytt boende och sedan hittat tillbaka till varandra. Inkomsterna stämde mot UC. Licenshavaren hade noterat att de varit föräldralediga men missade att lägga till kommentaren ”avstämt mot kontoutdrag”. Licenshavaren vill minnas att hen noterade den justerade driftkostnaden i beslutsunderlaget. Den justerades till 1 500 kronor efter att mäklare uppgett att det fanns en bokad tid för kontraktsskrivning och att tillträdet skulle ske några veckor senare. Mäklaren hade stämt av lånelöftet med chefen som ansåg att man skulle vara affärsmässiga och gå på detta.

Blancolånet togs för att sambon inte hann få ut sin slutlikvid på sin bostadsrätt. Licenshavarens chef har sagt att de måste vara affärsmässiga då det rör sig om kort tid i båda affärerna. Det finns inte några kontrollfunktioner i kreditsystemet som fångar upp avvikelser.

Ärende 3

Licenshavaren kan inte redogöra för vad den tidigare handläggaren påstått att kunderna har sagt gällande blancolånen. Licenshavaren kände kunderna sedan tidigare och de ville i och med köpet byta finansiellt institut och bli kunder hos licenshavaren. Licenshavaren loggade in med kunderna på deras finansiella institut och noterade inkomster samt skrev i den

sammanfattande kommentaren att det var nya kunder. Det fanns inga rutiner om att man skulle göra på något annat sätt. Den gamla fastigheten frånträdde tidig vår 2022. Kunderna bodde vid detta tillfälle i lägenhet.

Den ena kunden hade precis fyllt 55 år. Licenshavaren noterade att blancolånen skulle lösas när maskinerna från gården såldes av. Licenshavaren bedömde att de inte skulle vara svårsålda och stämde av med chefen som inte heller såg några bekymmer i detta. Blancolånet var startat av en kollega under licenshavarens semester. Paret hade tänkt att renovera med egna medel men insåg att det var mer arbete än de räknat med. Lånet skulle sedan lösas bort efter ny värdering. Kunderna hade fått en muntlig värdering av mäklare och både licenshavaren och licenshavarens kollega ansåg att det var riskfritt då huset låg i ett mycket populärt område. Att beslutsunderlag saknas kan bara beklagas. Det berodde troligtvis på att det i semestertider var flera handläggare inblandade och systemet inte flaggade för att det saknas, vilket licenshavaren varit van vid i tidigare finansiella institut. Även det här ärendet var avstämt med chefen som inte såg några problem eller brister.

Ärende 4

Kunden hade fått ett lån beviljat om 180 000 kronor i en annat finansiellt institut och sagt till den första handläggaren att lånet inte var utbetalt. Kunden hade pengarna själv men var tvungen att sälja fonder och var osäker hur snabbt kontantinsatsen skulle betalas. Lånet behövdes därmed inte till kontantinsatsen då det fanns egna medel. Det framgår inte om licenshavaren tagit över ärendet eller startat ett eget ärende. Om licenshavaren tagit över ärendet kan licenshavaren inte se hur CSN skulle ha försvunnit om tidigare handläggare lagt in det.

Ärende 5

Licenshavaren tog inte in kostnad för underhåll i kalkylen då barnens uppehälle var lite oklart och de tillbringade mycket tid med kunden.

Ärende 6

Kunden hade fått ett bolån beviljat en gång tidigare, sommaren 2022. Tanken var att kunden skulle bli kund i företaget. Kunden ägde en fastighet som de tänkte bo permanent i. Kunden var mycket obehaglig och hotfull vilket mäklaren också hade uppmärksammat i samband med värdering av fastigheten. Kunden ringde dagligen under lång tid och var mycket obehaglig. Licenshavaren och kollegorna sa till chefen att de kände sig illa till mods med kunden.

Kunden återkom vid ett senare tillfälle och ville ta ett ytterligare lån. Licenshavaren ville inte handlägga det och licenshavarens chef lovade kontakta chefen på en annan ort för att se om kunden kunde vara kund där. Licenshavaren tvingades ändå bevilja lånet då det andra

kontoret inte ville det. Ärendet i sig har cheferna petat i. Licenshavaren gjorde bara det hen blev tvingad till och kan alltså inte förklara uppgifterna.

Ärende 7

Kunden hade inte bytt jobb utan separerat och varit föräldraledig, vilket också var noterat och avstämt mot kontoutdrag. När ärendet startades frågade licenshavaren kreditavdelningen vilka underlag som skulle vara med och om det räckte med en överlåtelsehandling från bostadsrättsföreningen. Kreditassistenten återkom och meddelade att någon bodelningshandling inte behövdes, vilket licenshavaren meddelade kunden. Backofficeavdelningens granskningsfunktion sa heller inte ifrån. Det fanns inga kostnader för barnomsorg då en släkting skulle ställa upp.

Ärenden i skåp

Rutinerna för hur de skulle skicka iväg handlingar var oklara. Innan covid kom en handläggare ut med jämna mellanrum från ett annat kontor och hämtade dessa. Under covid har de fått skicka dem till handläggaren när denne bett om det. Efter att handläggaren gick i pension har de inte fått någon ny instruktion. Chefen har svarat att det var oklart och att de fick fortsätta förvara dem där tills vidare. Licenshavaren låste in handlingarna i sitt skåp varje kväll. När licenshavaren blev hemskickad fick hen inte möjlighet att lägga tillbaka handlingarna som hade plockas ut på morgonen. Enligt licenshavarens kollega gick cheferna igenom licenshavarens skåp direkt efter att licenshavaren lämnade lokalen. Licenshavaren misstänker att de tog undan vissa handlingar.

Överväganden

Det finns inledningsvis, och med anledning av den skriftväxling som förekommit i ärendet, anledning att framhålla att disciplinnämndens bedömning gäller endast frågan huruvida licenshavaren – utifrån det regelverk som gäller – ska påföras en disciplinpåföljd. Vid den bedömningen kan förhållandena inom företaget och företagets agerande vara av betydelse, men nämnden har inte till uppgift att ta ställning till eventuella konflikter mellan företag och licenshavare eller till arbetsrättsliga frågor. Det kan också framhållas att en varning är avsedd att vara just en varning och att en sådan inte utgör ett hinder mot fortsatt arbete inom ramen för licensen.

Företaget har anmält att licenshavaren i sju kreditärenden brustit i handläggningen, bl.a. genom att inte ta med samtliga krediter vid kreditprövningen och genom att inte kontrollera och dokumentera uppgifter om inkomst och utgifter. Med utgångspunkt i det material som är ingivet i ärendet är det visat att det i ärendena har förekommit brister i dessa hänseenden. I ett ärende saknas också uppgifter om medlens ursprung. Felaktigheterna har i åtminstone vissa fall lett till att beslut har fattats i fel instans. Samtidigt bör framhållas att felen i något fall synes ha saknat betydelse för utfallet, eftersom andra kostnader var upptagna i kalkyl än de som borde ha medtagits.

Företaget har också anmält att licenshavaren brutit mot företagets regler om arkivering och valvning. Också i denna del måste det anses visat att det funnits brister i licenshavarens hantering. Liksom disciplinutskottet finner emellertid nämnden att det inte – mot licenshavarens bestridande – är styrkt att licenshavaren förvarat dokumenten i ett olåst skåp.

Överträdelserna avser för aktuell verksamhet centrala regler om kreditgivning och dokumentation. Dessa syftar till att säkerställa att företagets kreditrisker sköts i enlighet med lag och andra föreskrifter och att de inte är större än vad de bör vara, samt till att det ska vara möjligt att utreda vad som förekommit i ett ärende.

Licenshavarens har i ärendet angett att företaget saknat rutiner för återkoppling avseende felaktigheter samt att det i delar varit oklart hur saker ska hanteras och att licenshavaren bl.a. därför inte har givits förutsättningar att göra rätt. Licenshavaren har också uppgivit att relationen mellan medarbetare och ledning har varit mycket dålig. Disciplinnämnden finner, bl.a. med hänvisning till att uppgifterna vinner stöd från vad andra har uppgett, att dessa förhållanden ska beaktas i ärendet; de kan inte frita licenshavaren från ansvar för de brister som förekommit, men de bör vägas in i bedömningen av överträdelsernas allvar.

Också med beaktande av det nu sagda är emellertid bristerna sådana att en varning bör meddelas.

På disciplinnämndens vägnar

Petter Asp

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Petter Asp, direktören Jack Junel, direktören Kajsa Lindståhl, f.d. chefsjuristen Jan Persson och justitierådet Kristina Ståhl.